

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

A bajai utcával szemközti Falcione-féle ház, hova minden, a lap szemléi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanítóknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Szélcsend.

Teljes politikai szélcsend uralkodik fölöttünk. Még a távol láthatáron sincs egyetlen felhőske, melyről azt lehetne mondani, hogy belőle egy kis vihar származik.

Magyarország közvéleménye csupán a parlament révén nyilvánkozik meg viharosan. A sajtónak is a parlament adja meg az első lökést. És mivel hogy a parlament pihen, alszik a közvélemény is.

Tudjuk ugyan miből fog az első politikai villám megdördülni s hol fog legergetverőbb módon csatogni. De a közvélemény a nemzetben erre nem ad impulzust a parlamentnek.

Mi most aratunk — bár soványan és szegényesen. Nem kényerünk most a politika — Nagyobb baj az, hogy nincs a buzának ára s a mi termelt, az is gyenge.

Mit nekünk most Szápáry és kormánya? Pedig esodaltos!

A valuta-törvények, melyek valóságos pénzügyi forradalmat jelentenek a világ-piaczon — népünket a lehető legnagyobb közönyben hagyják.

Sohol semmi aggodalom, mintha az utolsó pór is tisztában volna a korona értékével és a relációval.

Holott pedig mi szeméink látjuk a legszomorubb bonyodalmakat a valuta-törvényeknek a nép vérébe való átvitelben a mai közigazgatási gépezettel.

Ez a közigazgatás, mely sem a köteleesség tudást, sem a lelkiismeretet nem becsüli, melynek mindenütt egyetlen célja van: kormánypártot adni s venni, az a közigazgatás van hivatala népünket megismertetni a valuta természetével.

Mennyi visszaélés! Mennyi csalás! Ezek a külsőre, nagyságra az előbbi ezüst pénzzel annyira közös vonásokkal bíró koronák és fillérek — mily soká fognak a népszerűség ama fokáig megismertetni, a melyen már a csalás és visszaélés ki van zárva?

A Wekerle által jól megcsinált pénztörvények a gyakorlati életben Szápáry rossz közegei által fognak védelmezettetni s ez öreg hiba.

Azt mondja erre Szápáry gr. hogy mire a valuta-törvények életbe lépnek, akkor már az ő közigazgatása reformálva lesz.

Miért ne hinné Szápáry gr.?

Van rá jó oka ezt hinni?

Hiszen eddig nem volt obstrukció, s minden javaslat lassan-nehezen keresztülment a szóvihar hevén bántatlanul.

Azt pedig Szápáry grófnak szabad elfeledni, hogy az ellenzék döntő csatát itt akar vele megvívni.

Avagy nem fél Szápáry gr.?

Ha tapasztalatai nyomán okosodik, akkor bizalmát másba nem vetheti, mint abba a négy esztendőbe, a mely még megvan a jelenlegi parlamenti ctyklusnak.

De négy éven át nem lehet törvényjavaslatot tárgyalni.

A parlamentnek mulaszthatatlan egyéb teendői is vannak.

A megakadt törvényhozás szüli a parlamenti botrányokat.

A parlamenti botrányok a kormányváltást.

És e nélkül nincs Magyarországnak kormány-váltás. Botrányok nélkül mai napig Tisza Kálmán uralkodnék fölöttünk, a kiról a mai többség azt híresztelte, hogy nélküle Magyarország nem bír megexistálni.

S mily szépen megexistál ez a többség a Szápáry gr. háta mögött. — Magyarország teng tovább is; valamivel rosszabb a helyzet, mint volt.

Talán elérte lefelé a nadirt, s most emelkednie kell Tisza nélkül Szápáry gr. dacára is.

A politikai szélcsend megengedi a jóslást minden irányban. Megáll minden okosodás.

Ha a Szápáry-kormány ennyi ideig tudott élni, sőt most mintha megerősödött volna uralma: akkor többé semmi se lehetetlen.

Csak egy szomorú sóhaj jogosult igazán: mikor éri el a magyar nemzet az angolok politikai érettségét?

Fog-e valaha Magyarországnak kormánya a'ról bukni?

Levél Amerikából.

— A „ZOMBOR és VIDÉKE” számára. —

Cleveland, O. 1892. július hó 8.

Nincs ország Európában, melynek lakóit ide nem vonzaná Amerika gazdagságának híre. Nagy tömegekben szállítják partra a modern népvándorlás hőseit a tengeri hajók, melyeknek üzlete e révén valóban virágzik.

Napról-napra ezrével szállja meg e földet az új és holdagabb hont keresők serege, úgy hogy a yankee-k már hűdeleken is e szörnyű invázió láttára.

Ép kezem ügyébe esik a washingtoni statisztikai hivatal egy kimutatása, mely szerint az európai bevándorlók száma ez év márczius havában 53,879 volt.

Ez év három első havára 98,004 személy esett. Az U. S. két nagy politikai párta közül a republican party e bevándorlás erőlyes megszorítását sürgeti míg a democrat party e megszorítást csak a pauperekre akarja alkalmazni.

De a legnagyobb ellenszenv a chinai bevándorlók ellen irányul, kik itt polgárokká válni egyáltalán nem akarnak.

Igy a legkülönbözőbb európai nemzetiségek, chinaiak, yankee-k, creole-ok, mulatto-k tarka egyvelege képezi az amerikai városok lakosságát.

Ily vegyes lakossággal bír Cleveland is, melyben a magyar elem is szépen képviselve van. Persze ezen Babelokban a nemzeti typus csakhamar eltűnik az anglo-americanismus befolyása alatt és csak az ethnologus szemé ismeri fel a különbséget. A legnagyobb sovínista a chinai, a ki itt is nemzeti öltözetében jár-kell és copfját is viseli.

Eleinte mosolyra gerjeszti az európaiat a gentlemanlike öltözködő negro; végre ezt is megszokjuk.

A magam részéről bevallom, hogy a legszebb leg-egészségesebb alakokat a vegyes race-ban lelem fel. E tünemény önkénytelenül is eszünkbe juttatja Darwin elméletét a fajok keresztződésének nemesítő hatásáról.

E nemzetiségi sokadalomból congregálódik teljät az amerikai város.

Az egyes nemzetiségek magukkal hozott szokásai az americanismus élesztőjének befolyása alatt végezetül a társadalmi szokások valóságos mixtum compositum nyújtják.

Az érintkezés legfontosabb eszköze, a nyelv, itt az

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

A rablóbanda.

Humoresk Richter J. Edétől, ford. Hispanus.

I.

(Folytatás.)

Alig hogy megérkezett, rohant a bíróhoz és lélekszakadva, zilált vonásokkal beszélte el, a mit a fu olvasott s bizonyos borzalommal tette a levelet az asztalra.

A bíró rögtön, mindennemű csekély feltűnést is kerülve, összehívta az előjáróságot, elbeszélte a titokteljes esetet s egyhangul azt a meghagyást kapta, hogy a levelet rögtön bontsa föl s olvassa el, hogy végre felvilágosítást nyerjenek e gyanus, istentelen Wiesel úrról.

S csakugyan ez alkalommal az egész környéken ostobának ismert község nem tévedt.

A legkomolyabb hivatalos képpel, a mialatt kétszer is esett le pápaszeme az orráról a tintatartóba, óvatosan bontotta fel a levelet s felemelt hangon olvasta:

Pajtás és szövetségárs!

A teához nem jövünk. Az őrnagyoknak, az armány áldozatának előbb meg kell hallnia. Az eleven ördög, a hideg Féreg velünk tart. Nyolcz óraker hat a méreg, kilencz óraker kocsiira tessük a halottat. Te majd elrejtéd azt. Hozunk magunkkal aranyat s hihetőleg igen jól fogunk mulatni. Csak gondoskodjál jó champagnerről, hogy az öreg Molnár elfelejtse megölt gyermekét. Ha Borjú a mellénél szegezett pisztolyokkal okozott jedséget el tudja osztalni, akkor velünk jön. Holnap reggel aztán a közeli erdőbe kirándulást teszünk, a hol vadászni fogunk. Üdvözlettel és készsörítással

regi ismerős barátaid.

Az egész előjáróság sajátjátva bámult. Hiszen ez borzasztó

volt. És épen e különös kifejezésekről: — »armány, hideg Féreg, champagner — nem tudott az igen böles előjáróság magának felvilágosítást adni.

A negyedmester, a legidősebb községi tanácsos úgy vélekedett, hogy az armány ártányt jelent; a vörös képű tanácsos azt fejtette, hogy a champagner szó talán kompagniat jelent s a rendesen pityókás község tudósa szt. György lovag sárkányától tartott, míg végre a bíró megmagyarázta, hogy ez a tolvaj nyelv, a melyet a banda tagjai beszélnek. Szóval most fel van fedezve a nagy titok, mi tudjuk most, hogy Wiesel úr embereivel benső összeköttetésben áll s talán még a mi községünk is veszélyeztetve van ettől a rabló- és gyilkos bandától. Most tenni kell.

Miután a bíró beszédét befejezte, e községi előjáróság tagjai fejüket, mint a birkák zivatarkor, összedugták, hogy mit tegyenek. De nem tudtak megállapodásra jutni.

Hogy saját fényét most ismét lobogtassa, végre a bíró méltóságának és bölcsességének teljes tudatában a következő rendeletet tette:

Kilánának 12 markos legénynyel, botokkal, vasvillákkal és kaszákkal fellegyerkezve este 8 óraker a fűzesbe kell állnia, mert a rablógyilkosoknak és méreg keverőknek a városból Kleegrünbe vezető uton kell átmenniök.

Mindnyáján kötelekkel láttak el magukat, hogy a fitkos rablóbandát megkötözzék s maguk előtt a faluba kiserjék.

Ugyanekkor 20 parasztnak a falu kovácsa vezetése mellett Wiesel úr házat kell megszállni s őt elfogni s egyuttal megköttözve a bíró házába vinni.

E legénység egy részének azonban Wiesel házába kell maradni vizsgáló bizottságként a cselésdésre való felügyelet végett, a melynek alapos kihallgatását s a bandával való összeköttetését az ítélőbíróóság netalan szükségének tartja.

A fellegyerkezésre valamennyi előkerithető régi pisztoly, puskát, kardot, madár- és szélpuskát előszedtek, hogy így erősen fellegyerkezve állhassanak szembe az ellenséggel.

A bíró azonban előkereste régi lovagpisztolyát, bedugta kabátjába, aztán fölköttötte a meghalt atyjának régi dragonyoskardját, aztán felnyergeltette lovát, melyet a faluban csak a »fchér dragonyos« néven ismertek s »Muki«-nak hittak. Aztán a városba lovagolt, hogy a magas bíróságnal rapportját megtegye s közelebe utasítást szerezzen. A levelet magával vitte.

A bíró a gyalogsvényt választá, hogy annál több időt nyerjen s így nem találkozhott a rablóbandával, s a halottal a mely a fúton jött.

Szerencsétlenségére nem messze a várostól a bokorban egy turbékoló szerelmes pár ült, éppen arra, a merre a bíró utja vitt.

A nő vörös napernyőjével játszott s nőies pajkossággal forgatta a bíró felé.

»A fchér dragonyos muki, a ki élete pályáján még kevés ily vörös napharítóval találkozott, megbokrosodott, magára agaskodott s aztán rögtön első lábaira ugrott s oly hevesen rugott ki, hogy a kleegrüni nagy inquisitor néhány méter távolságra a bokorba pottyant. A szerelmes pár ez esetben való bünösségének tudatában megfutott, hogy a szitkok zápora elől, a melyet a falusi törvényeséki tanácsnok megerezett, idejekorán elmeneküljenek; és muki a »fchér dragonyos« egyenesen Kleegrünbe szágudott vissza, kedves otthonába.

A szegény fel-felajduló bíró hasraesett.

Alig tudott lelélezni, úgy nyomta a csak kevéssel az imént füstölt hussal és gombóczzal kibéltelt gymra.

Káromkodott, mintegy egy vén huszár, elátkozta hivatalát, Wiesel urat, a hideg Férget, a champagner, s az őrnagy hulláját, mert hát ezek voltak okai, hogy a vadrosza bokorból, a melybe pottyant, nem egyhamar birt kivevickélni. A tuskák legbecesebb alsó részének sárgabőr burkolatján, egész husig hatottak. Vörös mellényéből egy nagy darab rongy maradt ott, a tuskéken örök időpédálul, de borsápkája sehol sem volt található.

(Folyt. köv.)

angol, kizorítja a nemzeti nyelveket és a nyelvvel együtt terjednek és hódítanak az anglo-amerikai szokások.

Legnagyobb példáját látjuk itt annak, hogy a leghatalmasabb kultur-eszköz a nyelv.

Az angol nyelv nyomában járnak az angol szokások.

Másrészt evvel növekszik az anglo-amerikai nemzeti öntudat.

A sovínizmus, melylyel a magyart vádolják, bizony nem nagyobb, mint az amerikai yankee nemzeti büszkesége.

Egy egyszerű példa elég lesz ennek illusztrálására. A más nyelvvel megjelenő hírlapok homlokukon angol nyelven is adják címüket, előfizetési és hirdetési feltételeiket.

Igy: „Szabadság.” A magyar nemzeti szövetség hírlapja. Official organ of the national Hungarian confederation. Published by the „Szabadság” company.

E néhány angol szó megadja a lapnak az amerikai jellegét.

Egy Magyarországon kiadott német nyelvű lapon hiába keressük ezt a hazáját mutató keresztjelet.

Hogy a föld minden részéről összekerült ezen nép-egyveleg, mely bizonyára nem képezi a civilizált világ éltejét, mikép használja fel és mikép élvezi az egyesült államok világhírű politikai szabadságát?

Ez néhány szóban elmondható.

A politikai szabadság egészen más fogalom, mint az egyéni szabadság. — itt legalább ezt tapasztaljuk — és a határtalan politikai szabadság mellett az egyéni szabadság távolról sem oly tag, mint hinnők. És enu-k tiszteletben Magyarország talán van oly szabadelvű, mint Amerika.

Korlátlan függetlenséget élveznek a vallásfelekezettek. Ezt a szabadságot fel is használják itten bőven.

Ebben a praktikus országban annyi vallás van, hogy isteneként az ég talán be sem fogadhatja. Ezen intensív vallásosság akár őszinte, akár nem, mindenestre ámulatba ejti az európaikat.

Ebben is nagy része van az angol befolyásnak.

Ugyanekkor meglepett, hogy itt a politikai gyűléseket pap nyitja meg imájával.

De vannak aztán proféták, kik alaposan kiüritik az eget az istenekről és szentekről.

Ezen ártatlan, sokszor mulatságos vallási versengések rendszeren az utcákon folynak le.

Esténként szép városunkat bejárja az údv hadseregének egy százada, sípbal dobbal, trombitászóval.

It-ott megállnak és elreicatlak szörnyű pathosszal toborzó szónoklatukat.

(Vége köv.)

Megyei s helyi hírek.

* **Áthelyezések.** Karkecz Alajos a szabadkai szent. Ferencz rendek főnöke Szolnokra helyeztetett át, a hol plébánia is van. — Kulcsnes Jozsef (?) ugyan Szabadkáról a vécei zarádba küldetett. Ennek örvének a szabadkai, mert ez a szerzetes sok kellemetlen éret szerzett rendársáknak és másoknak is Szabadkán.

* **Ó-Szivacról írják:** F. évi július hó 23-án Ó Szivacz faltsága műkedvelői előadás alatt, mely előadás ritka sikerrel fogta említtse méltó. Színre került: „Virágakadás” és „A végrehajtó” című két I. felvonásos színmű, mely darabokat a műkedvelői szereplők oly precízviszással adták, hogy a színlőg meglett ház közönsége a neki nyújtott kiváló élvezetért minduntalan színi nem akár tapsviharban tört ki. Kiválóan kitűnt úgy kitűnő játéka, mint szeretetreméltósága és elbájos megjelenésével mint vendég itt időzött Stinger Bertta kisasszony Zomborból, ki a közönség oszlatlan tetszését a színes-ország értelmében megnyerte. — Nemkülönböztetve váltak ki a játékaikkal Schwarz Jolán kisasszony, év. Deutch Mariska örülgy, Welker Ida kisasszony, Lohi Frida kisasszony és Berger Gizella kisasszony valamint a többi szereplők is. Ez előadás után követte, mely alkalommal a fiatalos faradhatlansággal nemleg meghaladni igyekezett a hölgyeknek a nekik előadásokkal nyújtott élvezet.

* **Meghívó.** Az ünneviségi ifjúság aug. hó 4-én (estörtökön) a Schelndor Pal-tele vendégülben az itt tartózkodó Böttger-Schösser színtársulat közreműködésével tanezval egybekötött zárkörű színi előadás rendez. Beleptündi: Személyenként 80 kr. család-egy (3 személyre) 2 frt. Gyermekjegy 40 kr. Kezdeté pont 8 órákor. A meghívó kivatara előmutató.

* **A szabadkai ügyvédi kamara** választmánya felhívja a kamara tagjait, hogy a Gyórtól folyó évi augusztus hó 13., 14. és 15. napján tartandó ügyvédi értekezleten saját költségén ki volna hajlandó résztvenni és felkéri ezen tagjait, hogy szöveket a kamara választmányánál jelenítsék be.

* **Vásár.** F. é. augusztus hó 6., 7. és 8-án Újvidéken országos vásár lesz.

* **Kik lehetnek ezután pénzügyi tisztviselők?** Ezt határozza meg Wekerle pénzügyminiszter egy közelből kiadott rendeletben, a melyben kimondja, hogy a pénzügyi szolgálatba ezután csak oly egyének lesznek alkalmazhatók, kik orvosi bizonyítványval igazolják azt, hogy ép-egészséges emberek. A szolgálat érdekeit — ugymond a miniszter — megkívánják, hogy a tisztviselők oly egészségi állapotban bírnak, mely a pénzügyi szolgálattal egybekötött kötelességek teljesítésére elegendő képesséket tesz. A vonatkozó miniszteri rendeletet itt közöljük: „Körrendelet valamennyi hatóságokhoz. — Minthogy a szolgálat érdekeit okvetlenül megkívánják azt, hogy azok az egyének, kik a pénzügyi szolgálatba uponn belépnek, a törvény által megállapított alaki képzettség mellett oly egészségi állapottal is bírnak, a mely őket a szolgálati egybekötött kötelességek teljesítésére teljesen képesek teszi; rendelem, hogy a pénzügyi hatóságok a pénzügyi szolgálat körében ezennel megismerendő állások betöltésére vegtett közözetendő pályázatú hirdetményekbe vegyék fel azt is, hogy mind azok az egyének, a kik pénzügyi szolgálatban nem állanak és akik belépni óhgyának, az 1883. I. törvényekkel megállapított alaki képzettségben és a szolgálati szabályok előfejezetének I—35. §§-ában körülírt feltételek kivált pályázati kérvényükkel esztott és közbiztonsági orvosi által kiállított bizonyítványal egészségi állapotukat is igazolják. A már pénzügyi szolgálatban álló és akár

áthelyezést, akár kinevezést kéro tisztviselőkre, alisztekre vagy szolgákra vonatkozólag pedig szörű kötelességem teszem a pénzügyi hatóságok és hivatalok főnökeinek, hogy a hivatalból kiállítandó szolgálati és minősítési táblázatok kitöltése alkalmából a szolgálati táblázat észrevételi rovatában minden egyes esetben a pályázók egészségi állapota felett is nyilatkozzanak. 1892. jul. 12. Wekerle.”

* **Eszküvő.** Roth Gusztáv mérnök tegnapi esküdtött meg — Piroson — Szász János földbírtokos leányával, Ilona kisasszonnyal.

* **A nagy örörmpan,** melyet — hogy egy új ötlettel éljünk, — a palota a konyhóg szives üdvözlettel fogad, előfizetett. A mi oly hosszú idő óta rózsák kod gyantán lebegett Magyarország hivatalnokainak feje fölött, s a minék valóságban már kezdtek nem hinni a családok ezrei, aug. 1-én leszállt a földre és valóságga lett. Ma illetek helyről veszzük a közzét, hogy az összes állami alkalmazottak aug. 1-én felvehették az ideiglenes fizetési pótlék reájuk eső részét az illető-pénztáraknál, a hol a fizetésük ki lett utalva. E magyar hivatalnokoknál jó kezdődött. Sőt amennyire magunkat ismerjük, felteszzük azt is, hogy aug. 1-én számos „fölemelt” családban nagy vigassággal üttek meg ezt a csodálatos napot s a fizetés emelés első részlete azonnal megitt csak rozszászni párává változott. Bizonyos kölömben, hogy aznap a mézárások több borjutt és marhát vágtak le, mint rendszeren, mivel-hogy a „pénzharthatból” nekik is jut valami. Megjegyzendő, hogy a végleges pótlék csak őszrel, vagy a jövő év elején szedelőzködik rendbe, a mikor már az ómlólabba és villamos szaju törvényhozás is elvégzi a fizetésemelési törvényt. — Ugyanekkor a mai napot ütött be az isten áldása a fővárosi hivatalnok házába is. Amennyiben a belügyminiszter jóváhagyta a fő és szekvárosi hivatalnokok fizetés-emelésének tervét. Ezek a szegények azonban egyelőre tantsulzi kinoknak néznek előre. Budapest törvényhatóságánl ugyanis (bár ez hivatali titok), olyan alamsuzi, lassu és komplikált pénzkezelés divatos, hogy sokszor a tanárok és tanítók is csak 6—8 hét múlva kapták meg új illetményeiket az utóvalny. Mindazáltal rendkívüli esetről lévén szó, remény van rá, hogy megfeszített munka mellett a hivatalnokok az új augusztusi pótléket már — szeptember elején felvehetik.

* **A magyar izr. kézmű- és földmívelési egy-let Budapestben** a f. évi november hó elején ünnepli fenállásának 50 éves jubileumát. Felsőzadcsa fenállása alatt ezen egy-let, melynek célja szegény és árva fiúkat kézművesek és földmívelők és földművelőkkel felnevelni, jelentékeny áldozatokkal sok száz gyermeket mentett meg az anyagi és erkölcsi romlás örvényéből, kik mint direk mesteremberek és gazdák a társadalom hasznos tagjává lettek. Ezen egykori növendékeit az egyletnek a tervezett jubileum alkalmával az egylet iránti haláloknak és elismerésöknek kifejezésé kívánatos adni és elhatározták, hogy az egy-let jubileumi ünnepen testilegleg részt vesznek, az egy-let jubileumi emléket (esetleg alapítványt) leltésenek, Minthogy pedig az egy-let egykori növendékeit közül számosan Zombor város vidékére is kerültek, a jubileumi rendező bizottság felkéri e hírlap útján az illetéket, hogy az említett jubileum ünnepein megfelelő formában részt vegyenek. Jelenkezdek és utáni levelek a nevezett egy-let titkári hivatalához (Budapest VII. holló u. 4. sz.) intézendők.

* **Utazási ösztöndíj egy szaktanárnak.** A kereskedelmi miniszter pályázatot hirdetett volt összesen hat ösztöndíjra egy ipari szaktanárok és tanítók részére, kik a gyakorlati ipari szak-otatás terén értékesítendő külföldi tanulmányt kívánnak tenni. A szegedi kereskedelmi és iparkamarához nagy pályázat érkezett be ezért az ösztöndíjra is a miniszter 29-én értesítette a kamarát, hogy a gyakorlati ipari szakotatás érdekeire való tekintetből 300 frtot engedélyez Mendey Károly h.-m.-vásárhelyi rajztanítónak, az agyagipari szakrajznak külföldön leendő tanulmányozására, különös tekintettel a kamara által jelzett és az érdekesítő által H.-M.-Vásárhelyen létesített szándékolt agyagipari tanműhelyre. A kamara tudvalegleg saját pénztárából adott 200 forint utsegelyvel küldötte ki ifjú Szabó Janos a külföldre és az a terv, hogy a két kiküldött egy Vászrhelyen létesítendő agyagipari tanműhelyben értékesítse majd tanulmányait az ott már jelentékeny, de modernbe haladásra utalt agyagipari fejlesztésére.

* **Az orsz. m. kir. zene- és színművészeti akadémia** 1892/93-ik tanévére a zenezeti osztályban (Andrássy-ut 67.) szept. 1—10. napján, d. u. 3—5 óra között, — a színeszeti osztályban (Kerespesi-ut 1. sz.) szept. 7—9. között lehet beiratkozni. A zenezeti osztályban három tanfolyama van: 1. akadémiai, 2. zongora-tanár-kezdő (gyakorló iskolával), 3. előkészítő tanfolyam. Az akadémiai tanfolyam tanszakai: 1. zeneszerzés, 2. zongora, 3. magánének, 4. hegedű és viola, 5. gordonka, 6. gordon, 7. orgona. Az előkészítő tanfolyam tanszakai: 1. zongora, 2. hegedű, 3. gordonka, 4. gordon. A gyakorló iskolában: zongora. A zenezeti osztály tanárai: Belinezy Gy. (zeneszerzés), Bloch J. (hegedű), Chován K. (zongora), Erhel Gyula (zongora), Fayl Frigyes (zongora), Gianicelli Kar. (gordon), dr. Harrach Jozsef (zenetörténet, zeneesztétika, portika, paedagogia), Herzfeld Vikt. (zeneelmélet), Hubay Jozsef (hegedű), Kössler János (zeneszerzés, karének, orgona), Malacsy Vilmosné (magánének), Palocz Lp. (olasz nyelv), Passy Cornet Adél (magánének), Pauli Rich. (Magánének), Popper David (gordonka), Riedl Frig. (m. irodalom tört.), Szabó K. Ferencz (hangszerelés, és parstura olvasás), Szendy Árp. (zongora), Thomán Istv. (zongora), dr. Várady Ant. (regészkésztés és szaválás), dr. Walafka Nándor. (liturgika és Gregor-ének.) Tandj az akadémiai tanfolyamon: a zongora tanszakon évi 100 frt, a zeneszerzés, magánének és orgona tanszakon 70 frt, a hegedűs (és viola), gordonka és gordon tanszakon évi 50 frt. Az előkészítő tanfolyamon: a zongora és gordon tanszakon évi 50 frt, a hegedűs és gordonka tanszakon évi 30 frt. A gyakorló iskolában (melybe 8—12 éves gyermekek, egészen kezdők is felvételtnek) a zongoratanításiért évi 25 frt. A zongoratanár-kezdő tanfolyamban, (mennyiben a jelölt már bevégzett a zongora tanszakot): évi 50 frt. Beiratási díj az akadémiai, valamint az előkészítő és zongora-tanár-kezdő tanfolyamon és a gyakorló iskolában 5 frt. A felvételi vizsgálatok szept. 12-én kezdődnek. A színeszeti osztálynak két tanszaka van: drámai és operai. Tanárai: dr. Alexander Bernat (dramaturgia, mythologia és lélektan), Beresényi Béla (drámai gyakorlat és színeszet elmélete), Erkel Gyula (ének gyakorlat) Keresztény József (torna és vívás), Kohler Fer. (tánc), Nagy Imre és Ujházy Edé (drámai gyakorlat), Paulay Edé (drámai gyakorlat és színeszet elmélete), Passy C. Adél és Pauli Rich. (magánének), Niday Ferencz (operai színpadi gyakorlat), Rayé Lajos (franczia) Szabados Béla (énekkorreptor), dr. Várady Antal (magyar nyelv, költésztés, esztétika, történelem és jelmeztan). Tandj: az operai tanszakon 70 frt, a drámai tanszakon 30 frt. Beiratási díj 1 frt, belepő új növendékek felvétel díja 5 frt. A tandj a zenezeti és színeszeti osztályban egyaránt két egyenlő felvétel részletben előre fizetendő. — Szegény sorsu, de kiváló tehetségű és szorgalmu növendékek tandjimentessé-

get élveznek és ösztöndíjban is részesülhetnek. — A zeneszerzési és operai növendékek a m. kir. opera, — a drámai növendékek a nemzeti színház előadásait díjazatlan látogathatják. — Bővebb értesítést a zenezeti osztályról dr. Harrach Jozsef titkár (Andrássy-ut 67. sz. I. em.) a színeszeti osztályról dr. Várady Ant. titkár (Kerespesi-ut 1. sz. III. em.) ad. Bpestben 1892. augusztus hó 1-én. Az igazgatóság.

* **Csantabonaomlás.** Nagy néptömeget csodított össze f. hó 30-án reggel fél 8 órákor Szabadkán a munka alatt álló csatorna beomlása, melynek sajnosan egy emberélet is esett áldozatul. Midőn ugyanis a munkások a csatorna elkészítés körül legjavában dolgoztak, az oldalfalazat hirtelen beszakadt és Tóth Czizány Károly munkást egészen eltemette. Mig munkatársainak sikerült őt a reá nehezedő földtömegből kiszabadítani, addig a szerencsétlen már meg volt fulladva. Hulláját boncolás vegtett a kórházba szállították. Azonkívül Rigó János napjamos is az összeomló állvány utcselői orvosi serülést szenvedett, melynek folytán gyógykezelen vegtett a kórházba kellett vitetni. A rendőrség azonnal a helyszínén termelt és Stoeck Miklós és Koczka Géza mérnökök szakvéleménye alapján konstatálta, hogy a duozolás hibásan volt alkalmazva. Hasonló munkálatoknál nagyobb lelkiismeretesség kívánatos a vállalkozók részéről.

* **Temetőből szántóföld.** Az ő-besei római katolikus temető, mint „Sz. N.” írja, a r. kath. plébános jóvoltából kegyeletem sorsra jutott. Azt a helyet a hova a halottakat temetik az ő-beseiek, Fonyó Pal pápai titkos káplán, ő-besei r. kath. plébános négyöszögletű kertbe adott, és most kukorica, krumpli és más zöldség nő a sírokon. A bérletk fölszántották a sírokat észterítőkkel a kereszteteket és sokan, a kik föl akarják keresni szertelők sírját, nem találják már azokat. Igaz, hogy a sírhalmokon szépen nő a kukorica, a megmaradt kőkeresztek alig látszanak ki belőle. Fonyó plébános ur bebizonyította, hogy a sírkeresztek igen jók vetemény karoknak most csak az a kérdés, hogy a plébános fölötte hatósága és a miniszterium nyugodtan nézi e ezt a kísérletezést.

* **Kedélyes korcsmáros.** Obrad Milán szabadka korcsmájában az a rend, hogy előszedgedhetik a szegény paraszt aztán vegt a becsületének, kidobják. Kidobják mint a vizes rongyot ott lathatás heverni az ottani rendőrség az ily undok teremtényeket naponkint, ha ugyan volna rá gondja. Alig múlik el nap, hogy egyik, vagy másik alakja az emberiségnek ott nem heverne letrahatán piszkolban a kedélyes korcsmáros ajtaja előtt. Valtoztosság kedvéért, folyó, hó 24-én vérsere vette egyik részeg a másikat „mündkötött egyszere csak az utcán volt künn; vasárnap lévén az egyis, tendő is ünnepi hangulatban lévén bevezette a jözanabránt, míg a másik csakét követte jó meszről a rendőrt közmegbotránkoság létepvén magyarul véres ruháját. Szerencse, hogy nevezett korcsma nincs messze a városházától, különben Adamkostümben maradt volna, mire odaértek. Nem ártana a korcsmárosokat megtanítani arra, hogy a náluk holttestre vagt embereket ne lódtítsák ki az utcára közmegebotránkosítás tárgyául.

* **Egy szántófacser kereskedő segéd,** névezve-rint Nagy Antal, kejtázasra indult feleségével, ki tulajdonképpen csak szeretője akart lenni. Eljutottak Szegedig, ahol már azonban, üzlet után kellett volna elmennie, de úgy, hogy csak pénz legyen. Kiadta magát egy szegedi cég segédének és „pumpolni” akart, de a rendőrség elesítte, s parjával együtt hazatolonozták Szabadkára.

* **Öngyilkosság.** Apatinból írják: a hó 28-án Guizer Mihály köteles inas a feletti bánatában és elkeseredésében, ho-y mestere Oberst Karoly vele igen rosszul sőt embertelenl bánat, felakasztotta magát. A szerencsétlen fia szülő — mint hírik — a brutális mester ellen feljelentést szándékoznak tenni.

* **Emberölés.** Prigl-Szt-Ivánon Wárda Mihály mészáros legény ifj. Wiegert János mészárossal összeszólalkozván, az utóbbi tettlegességre ragadta magát, a minék következmény lett, hogy Wárda kést rántva elő Wiegert mellébe dobta. A szerencsétlen fájdalomban az istállóba futott s az ott lévő ágyra dőtt. Dacára a gyors orvosi segélynek néhány óra múlva, a miáltal attja és sógora szobába akasztá vinni, kiszivedett. Holttettét felboncolták s nagy részvét mellett temették el a fiatal embert, ki csak néhány hónapja nősült meg. A tettest elfogták, s most az apatni kir. járásbírósig börtönében várja méltó büntetését.

* **Táz.** Pénteken, f. hó 29-én, d. u. fél két órákor Szabadkán a füláz utczában a 212. számú ház udvarán lévő szalmakal — mely két nadszedes haz közé volt ekéve — kigyulladt. A környéken lakó önkentes tűzoltók a vész helyén gyorsan megjelentek és Venezel János parancsnok vezénylete mellett a veszedelmes tüzet eszkahar elnyomták anélkül, hogy a városi tűzoltók kivonulni volna.

* **Csantavéri levelezők írja:** a csantavéri csand-dőrség egy árított fogott el péntek hajnalban a csanti szállásokon. A szerencsétlenül nem lehetett megtudni sem nevét, sem pedig lakhelyét. Átszállították a topolyai fősőzolgabírószághoz.

* **Családi dráma.** Pajerli Mihály vasnti alkalmazott nevelő Szabadkán a hazon kívül valami ügyben el lévén foglalta, 1 éves kis gyermekét 5 éves leánykájuk őrizete alatt otthon hagyta. Az egyéves kisgyeke valahogy egy 4—5 liter vízzel telt dézsa közlebe maszva ebbe belebukott és megfullt. A nagyobik testvére a megfnyitástól való féltelmében öngyilkossági kísérletet tett, de ennek kivételben a még idegen haszérkezett szülők által megakadályoztatott. Egy szegre fel akarta magat a szegényke akasztani.

* **A vízbe fullt** e hó 29-én délután 6 órákor Vargacz Jozsef 16 éves fia Baján, ki a pezerház előtti Sugovicza-ágban fürdeni akart. Alig lépett a nehezkoros víz a vízbe, azonnal fuldokolni kezdett és a segítségére siető Kovács János pezersegem már csak a holttetést hozhatta ki a vízből. Vargacz a Sugovicza-án az idén már a hatodik áldozata.

* **Életunt asszony.** Zöldi Albertné Szabadkán, ki 12—13 évelé ezültt mint elmezavt a szabadkai kórházban gyógykezeltetett, az idő óta több ízben öngyilkossági kísérletet tett, meg tegnap reggel 6 órákor azzal indult el hazulról, hogy barackért megy a szőlőbe. De az asszony szokatlan módra sókó késvén, férje utáná nézetett, kiküldte testvérét a szőlőbe s ott találta néjét a barackfán felakasztva. A helyszínén megjelent a rendőrség és orvos már csak halált konstatálhattak.

* **Ambeciózós leány.** Ogyanony Anna O. Száva szabadkai lakos 16 éves leánya azért, mert anny nem engedte, hogy urí ruhában járjon, több ízben kijelentette, hogy vágya ki nem elégítetése esetén öngyilkossá lesz, míg nem folyó hó 28-án szülői lakásán fenyegetést tett követte, a mestergerendán felkötött magát. Midőn észrevették már halva volt.

* **Furcsa passió.** Kovács János bajai lakos f. hó 26-án azzal mulattatta magát, hogy a szegedi uton lévő háza udvarán hosszcsozó pisztolytal verebekre löv. Mihó Jozsef szentiványi kovács-mestert a dolga arra vitte és Kovács őt is hiletőleg verékné nézte, mert két sörétszem átfurta Mihó kalapját, a többi pedig fölé mellett röplöt el. A rendőrség vizsgálatot indított.

A torzkép.

(Folytatás.)

Hogy is volt egyáltalán lehetséges, hogy a papa ily határozott kérdést intézet hozzá?

De most nem volt helyén a bosszú gondolkodás, Luitgard összecsapta kis tenyerét: Ifjú lehetséges volna? Egyetlen jó papam, igen!

Diadalittasan repült fejeje.

— Vissza! — dörögvezt rá atyja, — ez megöl engem! Luitgard megjéjt, s ahaz volt képes egy-két szót szólani: De Isenem! kérdezte, s mit tettem egyebet mint felhívni.

— Atyja két kezét ökölbe szorította, mintha valonit szétzúzni akarna: Hat várhattam ily feleletet?

— Az ily módon esalódott leány sirsra fakadt: Édes Iste nem, miért is kérdezte?

— Halgass! Ezt kellett megörnem!

Azért vettek körül benneteket a legelőkelőbb társasággal, hogy ily, — — itt elakad a szava, megrondolta, hogy láthatlan fültánuja is van, azért csak hozzátette: ez lehetetlen!

— Micsoda lehetetlen? kérde egy barátságos hang az új felől.

A közölköző leány ijedve megfordult: Ah, a tanácsos arjt! Goldbaum nem volt épen e látogatás által kellemesen érintve, de a menyire lehetett, elfojtotta haragját: Ön az kedves Ingermann ur, de hol vannak eselédem, hogy nem értesítettek érkezéséről, megbocsát, még hálókámban vagyok.

— Ellenkezőleg ön becsásson meg, hogy ily korán már alkalmatlankodom, inasát szándékosan elutasítottam, minthogy hallási szerve a közölközön rendkívüli erőt fejtett ki, pedig nem tanácsos, ha a eselédég mindenről értesül.

De mit látok, a kedves Luitgard sir? Talán őt illeti az atyai harag?

A szégyen leány alig tudott szóhoz jutni: Tehetek róla, ha a papa lépre vezet?

— Halgass!

— De kedves Goldbaum, mi történt itt, hisz Luitgard illedelmes, jól nevelt gyermek?

— Dehogy, végtelen, neveletlen!

— Luitgard már nem érte magát annyira elhagyatottának, tudta, hol talál atyja haragja ellenében otlatmat, a miért is bíráni felszólalt. Elhiteti tanácsos ur valóban nem vétkeztem, semmiben sem vagyok hibás.

— Kifele! de azonnal! támadt rá atyja.

Ingermann megragadta védekezé kezét: Barátom, ön megféledezik magáról leánya már sokkal nagyobb semhogy ily hangon beszélhetne vele az én jelenlétémben.

Kedves Luitgard, legyen nyugodt, s menjen most ki, kérem, majd én a papával beszélék.

Elkísérte a leányt az ajtóig, s fölébe szaga, hogy számíthatat reá.

A tanácsos a leány két szemének hálados pillantásával találkozott, hábar még mindig ily határozatlan, levert volt, mintha csak azt látszott volna mondani, Jó, öreg ember, ugy sem segíthets rajtam.

— A tanácsos hamar a bankárhoz fordult: Így most négyszemköt vagyunk!

— Sajnálom nem! szólalt meg valaki oldalt.

Asmuzz félrecsapta a függőnyt és meghajlotta magát.

Ingermann kissé meghökélt, Goldbaum pedig ajkait harapalta.

A festő észrevette a bankár kelmetelen helyzetét és feleje fordult: Ne tartson semmitől, én azonnal távozom s kibeszélheti magát; de minthogy bizonyára kénytelen lesz rólam is említést tenni, engedje meg a nagyszagos tanácsos ur magamat bemutatlatni: nevem Asmuzz Pal festő. Van szerencsém uraim, magamat ajánlani!

Az ajtókat tartott már, midőn Ingermann e szavakkal visszatartá: Ön Asmuzz ur? hisz ép az ön érdekében jórok itt.

Most Pálon volt a sor meglepve lenni. Miattam?

— Legalábbis köztve, igen.

— A festő gondolkodva végig tekintett a tanácsoson: Mi által és hol lett volna szerencsém becses ismeretségéhez jutni, Ingermann tanácsos ur — ha nem tévedek a névvel?

— Emez igenlőleg intett és különös nyomattékkal felelt: Reinvald fiatal barátom tegnap este nálam volt.

— Róbert? — kiáltá fel Asmuzz, — akkor már értem. Oh, ha valamit e kiváló becsületes ember érdekében e helyint tehet, úgy örökké háladosos lekötelezette maradoz, az én boldogságomhoz már mi sem szükséges, a legnagyobb magammal viszem, a tudatot t. i. hogy Luitgard k. a. szeret.

— Uram! kiállott közbe Goldbaum félbeszakítva érleltet hallgatását.

De Asmuzz nem félemléste meg: Ön az édes lelket vállomásra bírt, saját akaratá volt, hogy halljam, ez meg is történt, senki fia vissza nem veheti azt többé!

Ujra meghajlotta magát és távozott, de előbb egy bizalomteljes pillantást vetett a tanácsosra, ki azt meg is értette.

— Most úgy látszik, már magom is elmondhatom magamnak, mi történt itt, — kezdte Ingermann.

A bankár a hálókötönben levőg után kapkodott, mint a hal a szárazon. Ez már a szemtelenség netovábbja!

— De kérem, — esillapította Ingermann, — ingerült állapotában mindenben tuloz.

Lehet, hogy ez a fiatal ember kissé nagyon is nyiltszívű és szabad száju, de azért nem mondható illetlennek. Maga idézte fel e jelenetet, a mi elég vigyázatlanság volt.

— Gondolhatam is — védekezett Goldbaum, — hogy leányom egy férfi, kit először látott és vele beszél — szívbe zárjon? fejezte be a tanácsos.

(Folyt. köv.)

Korrupció,

vagy: egy magyar család pusztítása.

(II. fejezet.)

II.

(Folytatás.)

II. Ki akarna engem ártatlanul bezártni s miért nem vizsgálják fölül ügyemet a kormánynál?

A jegyző — mint azt az első riportában okiratokkal és az érsozkoskodás mellett vezetett fogymli vizsgálat adataival is helyonyítottam — egy közgyűlési jegyzőkönyvet, egy községi szabályrendeletet s két községi bizonyítványt hamisan állított ki.

Az egyik hamis bizonyítvány, melyet az első riportomban a főb hamis közikiratok mellett nem tartottam szükségesnek közölni, így hangzik: ad 7. sz./közgy. 1890.

Kiszács közösgéjtel.

Közösgéi bizonyítvány,

melynel fogva alulírott községi előjáról igazolják, hogy Kiszács község képviselőtestülete által elfogadott és hitelesített szabályrendelet** — a marhalveleek kezelése és a kiállítás megfizető díjáról — a közösgében szokásos módon folyó évi február hó 16 án meghirdetett s az ellen észrevétel be nem adatott.

Kiszács, 1890. évi március hó 18-án.

Közösgéi Dezső, s. k. jegyző. P. H. Kovács Mihály, s. k. bíró. Minthogy képviselőtestület 1891. évi március 7-iki közgyűlésében egyhangulag konstaltta, hogy ezen bizonyítványt is hamis; minthogy a főszolgabíró fölliggesztésemet azzal indokolta, hogy félrevezetem a képviselőtestületet (28 embert) s követte a lakósgéget, midőn az okirathamisítás vonatkozó gyanummat a közgyűléssel közöltem, s minthogy a képviselőköön kívül a lakosok is határozottan állítják, hogy az egész marhalvelegről mit sem tudnak s így a fentebbi bizonyítványban foglaltakról sem, és a főszolgabíró a vizsgálatot ezen bizonyítvány tartalmára kiterjeszteni nem akarta; elhatároztam megzamban, hogy legalább 5—600 lakossal aláíratom ezen, itt kivonatlag közölt okíratot:

Nyilatkozat.

... alulírott kiszácsi lakosok, eskünk felajánlása mellett, bizonyítjuk, hogy sem mi nem tudjuk, sem lakótársainktól soha nem hallottuk azt, hogy a marhalveleek utáni díjak elsősorban a közösgét illetnek, hogy ezen díjakat a képviselőtestület bírókior is a jegyzőnek engedte volna át s hogy ezen állítólagos átadás a lakósgé tudomására hozatott volna ...

Kiszács, 1891. június hóban.

Stelt er Frigyes s. k. Gombár Macó s. k. Pavlov Janos s. k. Varga Pál s. k. Ferkö György s. k. Domonyi György s. k. Jambrieh Janos s. k. Mihály Duro s. k. Vozar András s. k. Vozar Janos s. k. Csapelya Pal s. k. Vozár József k. v. Mihály Miso s. k. Mihály András s. k. Litavszki András s. k. Belai Janos s. k. Teph Duró s. k. Ferkö Janó s. k. Haval Janos s. k. Parncki Pal k. v. Tyepli Mihály k. v. Tordi Pal k. v.

Az aláírás napján ünnepe lévén, ezen aláírók — az első kivételével — a faluban elsőrtán, lakásaik előtt utcai padokon ültek s én sorba mentem hozzájuk a fenti nyilatkozattal, melyet megmagyarázás után mindegyik készségeen aláirt, tartalmát valósgéon alapulnak jelentvni ki. (Steltzer úrral azért irattam alá, mert mai napig sincs semmiféle körülményre a közikirathamisítási ügyben kihallgatva!) Minthogy azonban aznap egy szomszéd községben tartott vásárra sok kiszácsi lakos elment s én csak az aláírókat találtam az utcán; az aláírás folytatását abban hagytam, gondolván, hogy ez fölösleges is, a mennyiben egyebek közt a szóban forgó községi bizonyítvány hamis volta az 1891. évi márczius hó 7-iki közgyűlési jegyzőkönyvében konstaltálva van.

A közikirathamisító jegyző értesülvén ezen aláírásról, befutott a főszolgabíróhoz, kivel a fölött tanácskozott, hogyan lehetne engem e miatt zsandárokkal elfogatni. Minthogy azonban a főszolgabíró a esendőség előtt már máskor is neveltségessé tette magát, e szándékot elláított, hanem az elfogatás helyett a jegyző a nyilatkozatot aláírók közül kiválasztott hat tót napszámost, kiket megvesztetégetés mellett arra tanított ki, hogy mondják, miszerint én oda nyilatkoztam előttük, hogy ne fizessenek annyi utadot, mert a jegyző és szolgabíró pénzükön osztokodnak; ha pénzükö a községben maradna, Ujvidéki aranyozott utjok lehetne. — Kár, hogy még ezt is nem tette hozzá: Ezen az aranyos utn azután a kiszácsi közikirathamisító jegyzőt kurta vasra verte el lehetne vezetni börtönbe.

A közikirathamisító jegyző e hamis tanukkal jegyzőkönyvet vet föl, melyet ő a főszolgabírónak, ez pedig az alispánnak beküldött. Végre e bűnös jegyzőkönyv — miután valószinüleg a minsteriumot is bejárta — az újvidéki kir. törvényszékhez került, a hol dr. Radányi Ernő, vizsgálobíró s a jegyzőnek mulatásra, mohon kapott utána, s rögtön kiment Kiszácsra ellenem izgatás miatt (!) vizsgálatot foganatosítani. A jegyző elleni közikirathamisítási bűnygy is ugyanezen vizsgálobíró kezében van, de mai napig, tehát másfél év mulva sem ment ki Kiszácsra a jegyző ellen vizsgálatot foganatosítani!

A nevezett vizsgálobíró — miután a jegyző megvendégelte — hozzá fogott az ellenem elrendelt bírói vizsgálathoz, melyet oly hallatlan módon ejtött meg, hogy kénytelen voltam e miatt a nagym. m. kir. igazságügyministeriumban (31,726, III.—891. szám alatt) panaszot emelni, más vizsgálobíró kiküldetését kérvén.

Ezen panaszomból ide másolom a vizsgálat leiratának néhány részletét:

A vizsgálobíró mindenekelőt „subrosa“ azt kérdezte tőlem: szándékozom-e elhagyni Bacskát? Én azt feleltem, hogy „nem“; mert Magyarországt alkotmányos állam s én kifogástalan honpolgáras vagyok: ezért mertem a jegyző közikirathamisítás miatt följeleníteni.* Erre hálaküldött, mondván hogy hivatni fog, ha réum kerül a sor. Ez déléltől volt. Ebed után megjelentem a jegyző

* E rovat alatt közöltöktér nem vállal felelősséget a szerk.

***) A hamis szabályrendelet értendő, melynek megállapításáról a képviselőtestület mit sem tud.

* **Uj-Tátrafüred főrdövendégeinek névsora.** W. Anton, Düsseldorf, J. Doorning, Borozló, Hipp Miklós, a neje, Palánka, Guari és F. szelbeter Guari, Béla, Vaghi, Dr. Sacoly Miklós, Dobrezzen, Bészler Lajos, Dobrezzen, Haranyi Vilmos, leánya Mezökövesd, Dr. Gescheit József, Pelsőcz, Vidovszky Károly, neje és leánya, Békés-Ósaba, Réthy Béla, Békés Gabna, Varságh Béla, Békés-Ósaba, Sperlich Gusztav, Borozló, Taly Taly Paula, Kis-Szoben, Lovag Gammel Fer. és inasa, Budapest, Kellner Aron és neje, Haag, Holland, A. H. Kellner, Haag Holland, Sesics Dóme, Siklós, V. Khemen, Bilyzak, Kiss Endre, Alberti, Kovacs Gyula és családja, Apa, Szatmár, Tóth Béla és neje, Dobrezzen, Tóth Endré, Dobrezzen, Sadonfay Gábor, Budapest, Granzfried Bertalan, Kassa, Steiu Miksa, Pozsony, Lengyel Manó, Bécs, özv. Lengyel Lőrinczné, Bécs, Dr. Philipp Odón és anyja, Eger, Smilavics Mihály, Dobrezzen, Earkas Márton, Hajdu-Böszörmény, Selundier Marie, Bécs, Frank Janos, Arad, Holne Felix Lipese, Voigt Emil, Lipese, Gescheit Hermann, Putnok, Dr. Vaghy Béla és neje, Sopron, özv. Pfeiffer Irma, Sopron, Svab Károly, Budapest, Puskás Sandor és öcsese, Zilah, Goldschmidt Sara leányaval, Posen, Dr. Ülsmann és neje, Kongsbütte, E. Englisch nejevel, Pless, Salézia, Dr. Puseli nejevel, Pless, Salézia.

* **Legnagyobb eredményt** mutathat ki Brand Richárd gyógyszerész Scharfhausenben, az 1891 ik évi július és augusztus haváról, a mikor az ő valódi svajci laldudesainak használatáról 400 hivatalosan hitelesített, elismerő levél érkezett be. Mind azoknak, kik székrekedés, rossz emésztés, gyomor-, máj- és epebajok miatt kénytelenek valamit tenni, el kellene e leveleket s meggyőződésük arról, hogy Brand Richárd gyógyszerész svajci laldudesait (egydoboz ar 70 kr. a gyógyszerárakban) semmiféle más szer nem mulja fölül. Megfigyelendő a fehér kereszt város alapon. Iráskart: Török József patikája Budapesten, Király-utca 12.

Idegenek névsora a „Vadászkürt“-szállodában.

Július 30 tól augusztus 3-ig.

Wodianer Béla földbirtokos, Bpest. — Haberditz Heinrich főhadnagy, Bpest. — Pollák Zsigi kereskedő, Mitrovicz. — Klies Janos hivatalnok, Bpest. — Tarlosi Sándor kereskedő, Bpest. — László Zoltán hivatalnok, Bpest. — Silberbauer Emil utazó, Bécs. — Reiter Falop utazó, Bpest. — Hagel Ede kereskedő, Szabadka. — Schrank Rudolf utazó, Bpest. Wetzal Antal utazó, Bpest. — Schinner Janos kereskedő, Eszék. — Külnel Janos kereskedő, Bremen. — Kaufman Dávid utazó, Bécs. — Lanjeek Vince kereskedő, Eszék.

Irodalom.

— A „**Magyar Nők Lapja**“nak harminczadik száma oly érdekes tartalommal jelent meg, amely arról tanusodik, hogy e szépirodalmi képes hetilapunk nemesak kiváló gondolat szerkeszték, hanem a hölgyek partfogására valóban érdemes. Kis Arnold és Zempléni Árpád hangulatos költeménye. Dr. Prém József, Kossovitz Rezső és K. Martonfy Imre érdekes elbeszélései, Brankovics György egy pompás taraszczike, Nagyné-Szűcs Rebeka furdó levele, Vörös Juliska „Arany haló“ cz. regénye s több igen fontos és tanulságos háztartási czikk gazdagítják e számot. Képe a király ő felségének a legújabb arczképét mutatja be. A „Magyar Nők Lapja“nak kiadóhivatala (Budapest, kis hid-utca 9.) szivesen küld mindenkinek díjmentesen mutatvány-számokat. Ajánljuk a múltét községgé pártfogásába.

— **Vértel Gyulától**, a „Sébek“ című albuma a jövő hó elején egy kötet elbeszélés fog megjelenni. Őt hosszabb elbeszélés lesz a kötetben: Megöl lélek. Becsületes ember. Az idealista. Lajos ur hangulatai. Egy gyöngy pillanat. A kötet 15 sűrűn nyomott iven fog megjelenni s megrendelési ára füzve 1 frt 50 nr, diszkótésben 2 frt 50 kr, bolti ára pedig füzve 2 frt, diszkótésben 3 frt lesz. Megrendelhető a szerzőnél Debreczenben.

— **„Zempléni Árpád költeményei“** Most egy éve a fenti cím alatt megjelent verskötetem első kiadása teljesen elfogyott.

E szép sikerben nagy része van a sajtonk, amely a leg-észintébb jóakarattal méltaitott, karolt föl és irányozta réam a közösgéi figyelmét. De hálával tartozom a közösgének is, mely első próbalkozásomat ily kedvezően fogadta.

E biztató siker arra indított, hogy az első kiadásban megjelent költeményekből és újabb verseimből egy második bővített kiadást válogassak össze. E kötet nyolcz év alatt írott verseim legjavát fogja tartalmazni. Terjedelme mátszáz lap lesz, kiállításra mint az első; ára füzve 50 kr., diszkótésben 1 frt 50 kr.

Gyűjtöknek 10 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálók. Az aláírtó ivék s előfizetési pénzek hozzám (VIII., Rökk Szilárd-utca 19. sz.) szeptember 15-ig küldendő be.

— **A Magyar Hírlap új tanyája.** Még sem oly rossz ez a magyar közösgé, mint sokan mondják. Ha pártolásra méltó valamely dolog, ugy szívvel-lellekkel felkarolja azt. Még nincsen másfél éve, hogy a Magyar Hírlap, melynek főszerkesztője Horváth Gyula és felelős szerkesztője Fenyő Sándor, megindult s ma már elhagyta régi fészékét és átköltözött a József-körút 47. számú palotába. Itt lesz ezután nemesak a szerkesztőség, hanem a Magyar Hírlap párját ritkító nyomdája is, a melyben óriási gépek nyomják, hajtogatják és föl is vagják a Magyar Hírlapot. Ott van a Magyar Hírlap kiadóhivatala expediciója is, szóval a közösgéi kényelmére egyutt van az egész Magyar Hírlap. Hiszen a közösgének, mely az első percétől kezdve méltányolta a Magyar Hírlap szabadelvűségét, érdekességét és alaposágát, köszönhető e paratlan siker. Természetes, hogy az új, nagyszerű helyiség nem változtat semmit a Magyar Hírlap régi irányán, mely abban kulminál, hogy minél több érdekeset nyújtson a közösgének. Bezonyította ezt azzal is, hogy megszerezte Zola hatalmas, szenzációs regényét, a Háborút is, melyet most közöl a Magyar Hírlap. A Magyar Hírlap új nyomdájában nyomják ezután a Kis Világ című hetenkint megjelenő képes gyémeklapot is, melyet csak a Magyar Hírlap előfizetői szereshetnek meg, negyvedévent 50 krajczárért. A Magyar Hírlap előfizetési ára ezután is havonkint 1 forint 20 krajczár.

— **Legelőbb és legtartalomdúsabb** szépirodalmi lap a Magyar Nők Lapja, mely nemesak gyémekklappal, divattalpal, regénymelkelettel, hanem rendkívüli könyvedvezményekkel is kedveskedik előfizetőinek. Előttünk fekvő legújabb számal Nagyvárdai Riza sikerült arczképe és életrajza. Torábbá dr. Prém József, Rona Béla, Gresola Ida, Maroth Erzsike, Szarvas Mariska, Hercsényi Dezső, s Palotai János István, élelénitki munkáikkal. Háztartás részében számos érdekes czikk olvasható. Merveleg ajánljuk hölgyeink figyelmében. Ara egész évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1/4 évre 1 frt 50 kr. Az előfizetési összeg a Magyar Nők Lapja kiadóhivatalához Budapest Kishid-utca 9. szám alá küldendő.

rodában a vizsgálóbírónál, ki a jegyzőnél volt ebédén, s ő a kihallgatási jegyzőkönyvbe beírta az ízgatás vádját, úgy, hogy a jegyző a tanukat kitanította. — Csaknem kövé váltam e hamis vád halálára!! S miután azt feleltem, hogy illyesmit nem hogy nem mondtam soha, de még csak nem is álmodtam s miután ez jegyzőkönyvbe vétetett: a vizsgálóbíró úgy fejezte ki magát, hogy ezt ő sem hajlandó elhinni, de ha a tanuk bizonyítani fogják, nem tehet róla! Én a tanuk szemesítését kértem; mire a vizsgálóbíró kiszólt az aljegyzői irodában hallgatósági jegyzőnek, hogy küldje be a tanukat, t. i. a folyosóról. Erre a jegyző a vizsgálóbíróknak ezt felelte: „Előbb azokat a tanukat kellene kihallgatni, kik delélték is itt voltak.” A vizsgálóbíró a jegyző „rendezését” elfogadta s én azt hittem, hogy S. F. elleni ügyben lesz most kihallgatás, mert S. F. ellen is folyt valami vizsgálat. A vizsgálóbíró azt mondta nekem, hogy most elmehetek, s fél óra múlva menjek vissza.

Fél óra múlva visszam-tem. A vizsgálóbíró úr a jegyzői irodában az 1. számú asztalán — Meszik Samu nevű s a jegyző által hazafiszággal ellenuem föllecelet kiszácsi től tanítóval, mint telmással ült; a vizsgálóbíró ott marasztalt; a hat től napasom pedig be volt szorítva az irattárba, melyben — annak kicsisége, a 2 számú asztal és az a, b, c, d, irattárványok és szekrények miatt — alig fér el két ember, s melynek udvarra nyíló X ablaka, az alább elmondandó cselebből, ki volt nyitva.

(Folyt. köv.)

Hirdetések.

A. & A. Crompton & Co. limited

Park- & Woodend Mills near Oldham.
Az ismeretes és számos év óta bevezetett extrahardwari műmészek főnöki Crompton Abram, Crompton Milne Travis és mások czennel felhivást intéznek vendökök, hogy oly fonal vételezől óvakodjanak, melyek az övéikhez hasonló módon csomagolva és utanzott czimfelírással ellátva vannak és megjegyzik, hogy hajlandók

200 (kétszáz) forintot

fizetni annak, a ki csomagolásuk és czimfelíratuk hamisított és utanzóit tudomásukra juttatja úgy, hogy azok bíróság előtt felelősség és megfenyítésre vonhatók legyenek.

E részben való közlemények

A. & A. CROMPTON & Co. LIMITED
Shaw, near Oldham, ENGLAND.

ROSENZWEIG LIPÓT és FIAI, BÉCS

I. Gonzaga-utca 16, vagy dr. Links Emil udvari és bírósági ügyvéd úrhoz Bécs, I. Hohenstaufen-utca intézendők. 11-13

Egy jó házból való fiu tanonczul felvétetik **Fruend Samu** borkereskedésében, Zomborban.

Epilepsia (eskór)

visszaélés nélkül

GYÓGYITHATÓ.

A tudomány eme csodás sikere ezer alkalommal bebizonyult.

Bővebb értesítést ad levélpostabélyeg beküldése mellett

„OFFICE SANITAS” PÁRIS
30 Faubourg Montmartre.

Cognac-quint-kivonat.

Kitünő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a valódi francia cognacot semmiben sem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességét.

Ara 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 ft o. é. Készítési utasítás ingyen mellékeltek. Legjobb sikerért és egészséges gyártmányokért kezkeskedem.

SPIRITUSZ MEGTAKARÍTÁS

erőből el-felülmúlhatlan pálinka-erősítő-kivonatom által; ez az italoknak kellemes, erőteljes ízet ad és csakis nálunk kapható. Ara kilónként 3 ft 50 kr. (600—1000 literre) használati utasítással együtt.

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi esszenziát, rum, szilvapálinka, törköly, fűkeserű, valamint a lezűd líkőrök, szeszestalkok, cezet és borezet készítésére felülmúlhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Arjegyzék ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezkeséget vállalom.

Pollák Károly Fülöp

esszenzia-különlegességek gyára Prágában.
(Tisztes képviselők kerestetnek.)

Kereskedelmi tanintézet

Nagyváradon.

A budapesti kereskedelmi akadémiával azonos berendezésű, egyenrangú és jogú kereskedelmi szakiskola. All 3 évtolyamból **Végzett tanuló** a tanintézet igazgatósága által elsőrangú állásjelöltekben, pénz, biztosítási, forgalmi, iparvallalkozási azonnal elhelyezést nyerne s mint könyvelők, levelezők stb. alkalmazást nyerne.

Az 1889 évi védortvény alapján **egy éves önkéntes-ségi jogosultsággal** bírnak.

Kiváló tanerők, kitünő berendezés, állami felügyelet biztosítják a tanintézet sikeres működésének.

Evi értesítéssel, prospekttekkel kívánatra készséggel szolgál a megkeresésekre szivesen válaszol.

Nagyvárad, 1892. július hóban.

Propper N. János
Igazgató.

A bécsi bank-egylet központi-letétpénztár s váltóterme.

A bécsi bank-egylet teljesen befizetett részvényétkéje
25.000.000 frt oszt. ért.
Fiókok Prága és Grátzban.

BÉCS.
I. Herrengasse 8.
Posta-Chech-számla
826.045. szám.

Letétpénztár és váltóterem Bécsben:
II., Praterstrasse 15. sz.
IV., Wiedner Hauptstrasse 8. sz.
VI., Mariahilferstrasse 75. sz.

A bécsi bank-egylet központi letétpénztára s váltóterme kereskedelmi tevékenységét megkezdte. A kereskedelmi ágak a melyeknek k'valókép a következő:

1. Megvétele és eladása járadékok, záloglevelek, elsőbbségek-, részvények- és sorsjegyek- valamint a valuták s deviseknek;
2. Pénzbetétek elfogadása előnyös gyümölcsözés végett fölmondási határidő mellett és nélkül;
3. Elkülönböztetett megőrzése s kezelése az értékpapiroknak. E mellett a bécsi bank-egylet hivatására utalunk, mely szerint az értékeket a folyó számla forgalomban díjtalanul őriz meg és kezel.
4. Kisorolt értékpapírok és szelvények beváltása s beszedése;
5. Értékpapírokra való előlegadás;
6. Az összes bel- és külföldi borsékre vonatkozó megbízások keresztülvitele;
7. Sorsjegyek és más értékpapírok biztosítása kisorolási veszteség ellen.
 - a) A kisorolt értékpapír kiscserélése egy hasonló ki nem cseréltet kárpótlás mellett.
 - b) készpénzkártérítéssel a kisorolás által veszteség különbözet megfizetése által.
8. Szám-revisiója a sorsjegyek és más kisorolandó értékpapíroknak.
9. Igérvények-kiadása minden huzáshoz.

A legelőnassabb keresztülvitele mindennemű megbízásnak kivétel nélkül biztosítatik a váltóteremben épügy, mint levelezési uton. A megbízók érdekel minden irányban vételnek és előmozdítottanak, informatiók a legérseletesebb és legalaposabb módon adatnak, s könnyebbítések valamint mindennemű előnyök, a melyeket tőke, erő szakértől tapasztalatokkal egyesülve nyujtani képesek készségesen eszközöletnek.

4-10

Hazánk legkedveltebb savanyúvizé

egyetemi tanár

József főherczeg asztalán rendes italm szolgál.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Ujabbban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az AGNES-forrás savanyúvizé.

Vegyelmezzé Dr. LENGYEL BÉLA

ORSZÁGOS FÖRÁKTÁR

ÉDESKUTY L., BUDAPEST, Ersebetér-8 sz.

A bécsi bank-egylet központi letétpénztára s váltóterme kereskedelmi tevékenységét megkezdte. A kereskedelmi ágak a melyeknek k'valókép a következő:

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelőnassabb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”

A mely az új évvel immár 26-ik évtolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposasága, hűségessége, rovatainak változatosasága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették népszerűvé. A kormánykörében előforduló eseményekről az „Egyetértés” olvasói értesülhetnek első sorban. Az országgyűlési tárgyalásokról a leg részletebb tárgyalagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közli. Barmely pártköz tartozék is a képviselő, beszéde az „Egyetértés”-ben a legterjedelmesebben közöltetik. Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szempontjait olvasmányait a világirodalom legkitünőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne társazikekkel legjobb íróinktól divatútsítását Párisból stb., úgy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az „Egyetértés”-nek e rovatival a versenyt kiállthatná.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés”-nek oldalsokra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbizhatóság, komolyság és jólérsültség tekintetében utóelhetetlennek van elismerve a magyarsajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés”-nek, hogy az események ösmertelése körül soha semminemű tekintetből sem hagyta magát befolyásolni, s mint teljesen független lap fölötté all minden partédekűk és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításunk is mindenkör a pártteketeken fölemelkedő részrehajlaltság szerete meg a közölmérséget, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés” olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés” gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvendő. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tözdebi tudósításának bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évitözé óta tudja már, hogy az „Egyetértés”-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az „Egyetértés” ma már nélkülözhetlenül vált, mint a hazai kereskedelmi-, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés” a legjobban informált lap Magyarországon.

Az érdekes rovatokban s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bö tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés” 3 speciális rovatát említtük meg, melyek országos hírré tettek szert Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindögyke egy-egy szaklaton képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a világg folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS”-re

melynek előfizetési ára: egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámok a kiadóhivatal ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés” felelős szerkesztője és kiadó-tulajdonosa:
CSÁVOLSZKY LAJOS.

Az „Egyetértés” kiadóhivatala:
Dalszinház-utca 1. szám.
(Az operaházzal szemben)